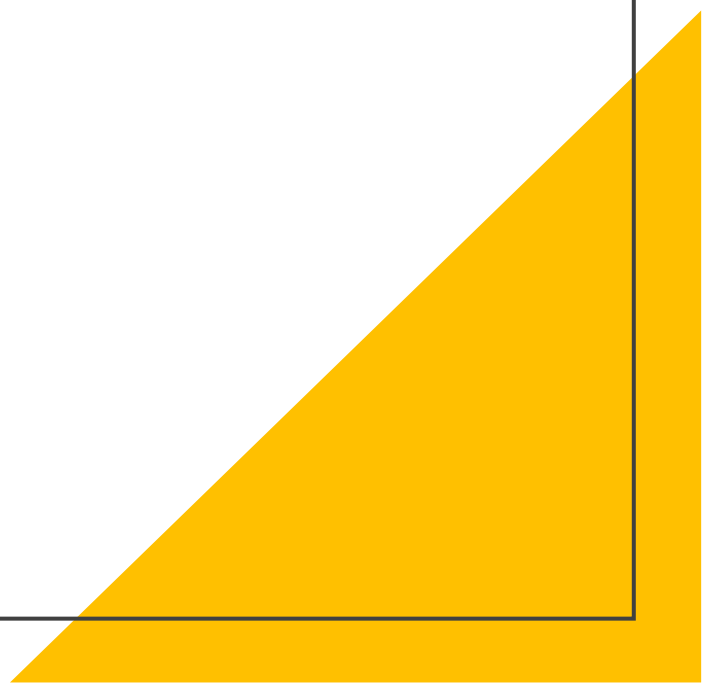

Öppna Mellansverige

Samverkan för en kunskapshöjande insats

Innan vi börjar...

- Se till att din mikrofon är avstängd.
- Skriv gärna frågor i chatten, vi besvarar dem löpande eller på slutet.
- Presentationen skickas ut efteråt.

Agenda

- Grundläggande om Öppna data
 - Vad och varför
 - Praktiska exempel
 - Nationell utblick
- Förstudien
- Nästa steg och möjlighet att ge input
- Frågor

Region
Örebro län

Region
Västmanland

REGION
SÖRMLAND

Region Uppsala

Region
Östergötland

Vilka är vi som pratar idag

Cathrine Lundholm

Samordnare för förstudien

cathrine.lundholm@regionsormland.se

Filip Dijak

Filip.dijak@knowit.se

Arbetsgrupp för förstudien

Cathrine Lundholm

Förstudiens samordnare

Filip Dijak

Sakkunnig Öppna Data

Johan Isacsson

Regional digitaliseringskoordinator

Lucia Bender

Utvecklingsstrateg samhällets digitalisering

Ann-Margreth Hammar

Utvecklingsstrateg digitalisering

Niklas Tideklev

Strateg innovation och näringslivsutveckling,

Sandra Spjuth

Regional digitaliseringskoordinator

knowit

knowit

En kunskapshöjande satsning med tre mål:

1. Skapa förståelse för möjligheterna med öppna och delade data
2. Öka förmåga att skapa och tillgängliggöra öppna och delade data hos regioner och kommuner inom Östra Mellansverige
3. Stärka samverkan kring öppna och delade data inom Östra Mellansverige

Tid: juni 2022 - maj 2023

Som del i förstudien ska även fortsättningsprojekt planeras för.

Vad är öppna och delade data?

Grundläggande begrepp

Öppna data är digital information i öppna format som kan vidareutnyttjas och delas fritt för valfri användning och som uppfyller gällande krav på t.ex. informationssäkerhet, skydd av personlig integritet och skydd av rikets säkerhet.

Delade data är digital information som inte kan delas helt öppet men däremot kan göras tillgängliga till andra parter via olika villkor, t.ex. licenser och åtkomsträttigheter för reglerad användning, avgifter och liknande.

Stängda data är data som av olika säkerhetsskäl inte får spridas till andra.

Metadata är information om en datamängd som syftar till att beskriva datamängdens karaktäristik och ursprung.

Krav på öppna data

För att en datamängd ska räknas som öppen gäller följande:

- **Offentligt tillgänglig** – alla ska kunna hitta och ta del av datamängden
- **Maskinläsbar** – digitala format som kan läsas av en dator
- **Öppen licens** – datamängden ska kunna användas utan krav på hur man använder den
- **Öppna format** – datamängden ska inte vara knutet till en särskild programvara eller ett särskilt system
- **Kostnadsfri** – som användare ska man inte behöva betala för datamängden

Läs mer på [OpenDefinition.org](https://opendefinition.org)

Offentlighetsprincipen

"Till främjande av ett fritt meningsutbyte och en allsidig upplysning skall varje svensk medborgare ha rätt att taga del av allmänna handlingar"

- *Offentlighetsprincipen = reaktiv förvaltning*
- *Öppna data = proaktiv förvaltning*

Exempel på nyttoområden

Öppen och delad data kan skapa nytta i samhället på många olika sätt. Här är några exempel på områden där data gör nytta:

- En effektivare och mer innovativ offentlig förvaltning
- Demokratiutveckling genom ökad transparens
- Avancerad datajournalistik
- Nya innovativa tjänster och produkter
- Forskning med nya möjligheter
- En resurs för AI-utveckling
- Ett datadrivet kunskapssamhälle

Ej att förglömma!

Själva delningskulturen i sig skapar också möjligheter till innovation och effektiviseringar.

Man är oftare starkare i grupp än som ensam aktör!

Öppna leverantörsreskontra – ökat insyn, ökad effektivitet, lägre inköpskostnader

Förvaltning	Leverantör	Organisationsnummer	Verifikationsnummer	Konto	Kontotext	Belopp exkl moms
134 - Centrum	DRAWIT	32371254	1341249634	4530	Bidrag föreningar företag kommuner mfl	900
690 - Kulturnämnden	HACHETTE UK DISTRIBUTION LTD	3541391	6901120557	1411	Förråd och lager	2 581,43
690 - Kulturnämnden	HACHETTE UK DISTRIBUTION LTD	3541391	6901120557	7011	Transporter	211,31
690 - Kulturnämnden	HACHETTE UK DISTRIBUTION LTD	3541391	6901120554	1411	Förråd och lager	578,05
133 - Örgryte-Härlanda	POLISMYNDIGHETEN I VÄSTRA GÖTALAND	2021000076	1331346906	4630	Köp av huvudverksamhet	320
133 - Örgryte-Härlanda	POLISMYNDIGHETEN I VÄSTRA GÖTALAND	2021000076	1331343531	4630	Köp av huvudverksamhet	250
800 - Miljö- och klimatnämnden	POLISMYNDIGHETEN I VÄSTRA GÖTALAND	2021000076	8001020354	7611	Avgifter	1 000,00
800 - Miljö- och klimatnämnden	POLISMYNDIGHETEN I VÄSTRA GÖTALAND	2021000076	8001020354	7611	Avgifter	1 000,00
800 - Miljö- och klimatnämnden	POLISMYNDIGHETEN I VÄSTRA GÖTALAND	2021000076	8001020354	7611	Avgifter	1 000,00
200 - Fastighetsnämnden	POLISMYNDIGHETEN I VÄSTRA GÖTALAND	2021000076	2001080274	7399	Övriga riskkostnader	1 000,00
200 - Fastighetsnämnden	POLISMYNDIGHETEN I VÄSTRA GÖTALAND	2021000076	2001079932	7641	Diverse skatter och offentliga avgifter	1 000,00
135 - Majorna-Linné	POLISMYNDIGHETEN I VÄSTRA GÖTALAND	2021000076	1351295284	7221	Annonsering	870
400 - Trafiknämnden	POLISMYNDIGHETEN I VÄSTRA GÖTALAND	2021000076	4001106378	7641	Diverse skatter och offentliga avgifter	870
560 - Kretslopp och vatten	POLISMYNDIGHETEN I VÄSTRA GÖTALAND	2021000076	5601165485	6185	Anläggningsentreprenad	870
300 - Byggnadsnämnden	POLISMYNDIGHETEN I VÄSTRA GÖTALAND	2021000076	3001040848	7431	Administrativa tjänster	3 000,00
300 - Byggnadsnämnden	POLISMYNDIGHETEN I VÄSTRA GÖTALAND	2021000076	3001040724	7431	Administrativa tjänster	8 000,00
139 - Lundby	POLISMYNDIGHETEN I VÄSTRA GÖTALAND	2021000076	1391289900	7499	Övriga främmande tjänster	700
400 - Trafiknämnden	SJÖFARTSVERKET	2021000654	4001104939	7499	Övriga främmande tjänster	94 947,25
400 - Trafiknämnden	SMHI	2021000696	4001106461	7432	IT tjänster	6 000,00
400 - Trafiknämnden	SMHI	2021000696	4001106460	4630	Köp av huvudverksamhet	9 214,00
400 - Trafiknämnden	STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT	2021000712	4001104242	7651	Kurs- och konferensavgifter mm	4 900,23
300 - Byggnadsnämnden	STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT	2021000712	3001040842	7453	Tekniska konsulttjänster	30 000,00
131 - Angered	KAMMARKOLLEGIET	2021000829	1311409354	8551	Dröjsmålsränta leverantörsskulder	82,19
131 - Angered	KAMMARKOLLEGIET	2021000829	1311409354	7611	Avgifter	180
010 - Kommunledning	STATISTISKA CENTRALBYRÅN	2021000837	101052766	7499	Övriga främmande tjänster	1 296,00
010 - Kommunledning	STATISTISKA CENTRALBYRÅN	2021000837	101053321	7499	Övriga främmande tjänster	18 800,00
800 - Miljö- och klimatnämnden	STATISTISKA CENTRALBYRÅN	2021000837	8001020584	7611	Avgifter	1 592,75
560 - Kretslopp och vatten	TULLVERKET	2021000969	5601166019	7641	Diverse skatter och offentliga avgifter	178

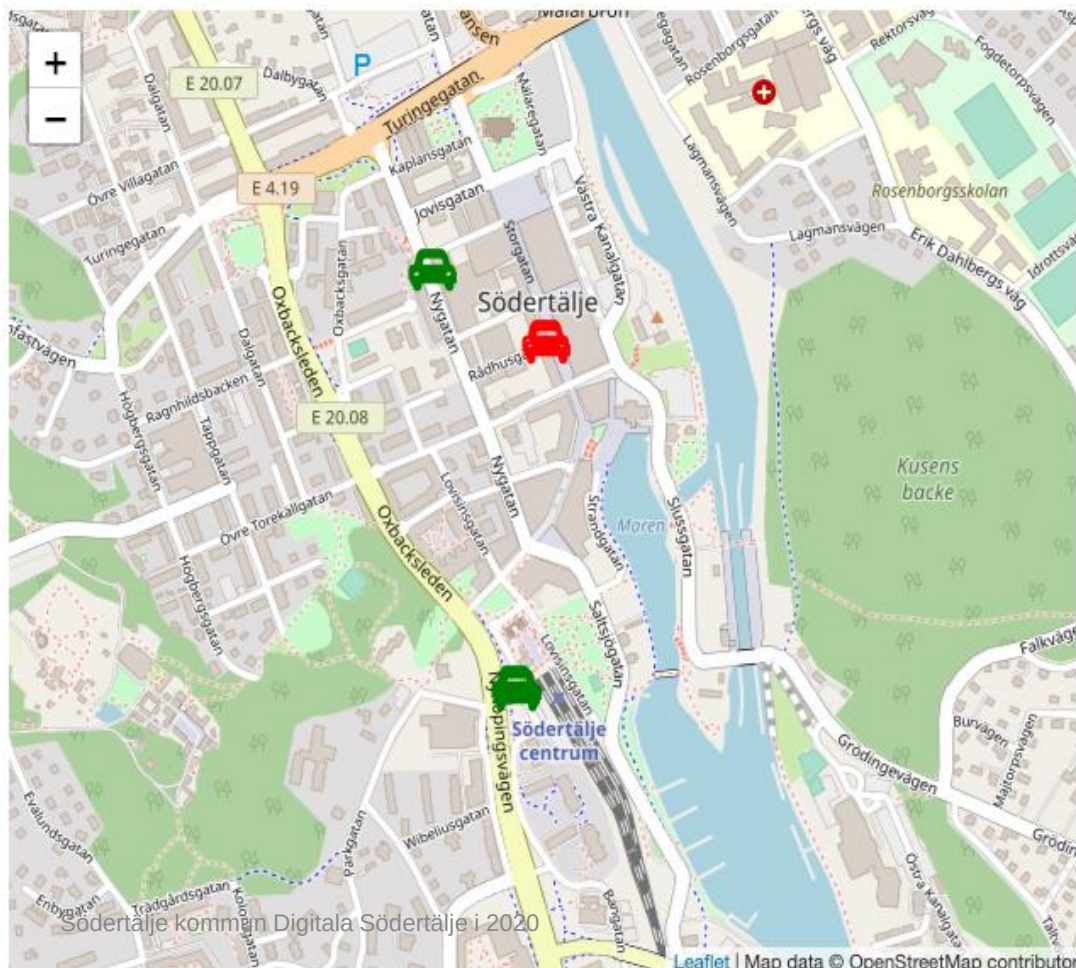
Öppna data underlättar kollektivt resande

- Var är min buss?
- När kommer den fram?
- Vad kostar det?

Uppkopplade parkeringsplatser

Parkering

Var

Rådhusgatan:2

Ledig parkering

Nej

Senaste meddelandet

Dec 16 2020 12:01:48

Parkeringsstatus

Parkering	Ledig	Latitud	Longitud	tid
Centralplan:1	Ja	59.191699	17.626599	Mar 08 2021 17:13:54
Centralplan:2	Ja	59.191744	17.626644	Mar 08 2021 21:07:26
Centralplan:3	Ja	59.191783	17.626579	Mar 08 2021 21:40:58
Jovisgatan 5:1	Nej	59.197763	17.625756	Mar 09 2021 09:45:30
Jovisgatan 5:2	Nej	59.19775	17.625665	Mar 09 2021 11:30:43
Lagmansvägen 15:1	Ja	59.191744	17.626644	
Lagmansvägen 15:3	Ja	59.191744	17.626644	
Lovisingsgatan 3	Ja	59.191744	17.626644	
Lovisingsgatan 7	Ja	59.191744	17.626644	
Mälaregatan MEM 2:1	Ja	59.191744	17.626644	
Mälaregatan MEM 2:2	Ja	59.191744	17.626644	
Nedre Torekällgatan 12:1	Ja	59.191744	17.626644	
Nedre Torekällgatan 12:2	Ja	59.191744	17.626644	
Nygatan 16:1	Nej	59.191744	17.626644	
Nygatan 16:2	Ja	59.191744	17.626644	
Nygatan 24:1	Nej	59.191744	17.626644	
Polhemsgatan MEM 3c:1	Nej	59.191744	17.626644	
Polhemsgatan MEM 3c:2	Ja	59.191744	17.626644	
Rektorsvägen 1:1	Ja	59.191744	17.626644	
Rektorsvägen 1:2	Ja	59.191744	17.626644	
Rektorsvägen 1:3	Ja	59.191744	17.626644	
Rådhusgatan:1	Ja	59.191744	17.626644	
Rådhusgatan:2	Ja	59.191744	17.626644	
Storgatan 42	Ja	59.191744	17.626644	
Tom Tits:1	Ja	59.191744	17.626644	
Tom Tits:2	Ja	59.191744	17.626644	
V:A Kanaligata MEM 11	Ja	59.191744	17.626644	
V:A Kanaligata MEM 13	Ja	59.191744	17.626644	
Vettersgatan PPL:1	Ja	59.191744	17.626644	
Vettersgatan PPL:2	Ja	59.191744	17.626644	

Kommun-Kim

kring flera områden i
Södertälje kommun.

Vad kan jag hjälpa dig med?

Viktig info om corona

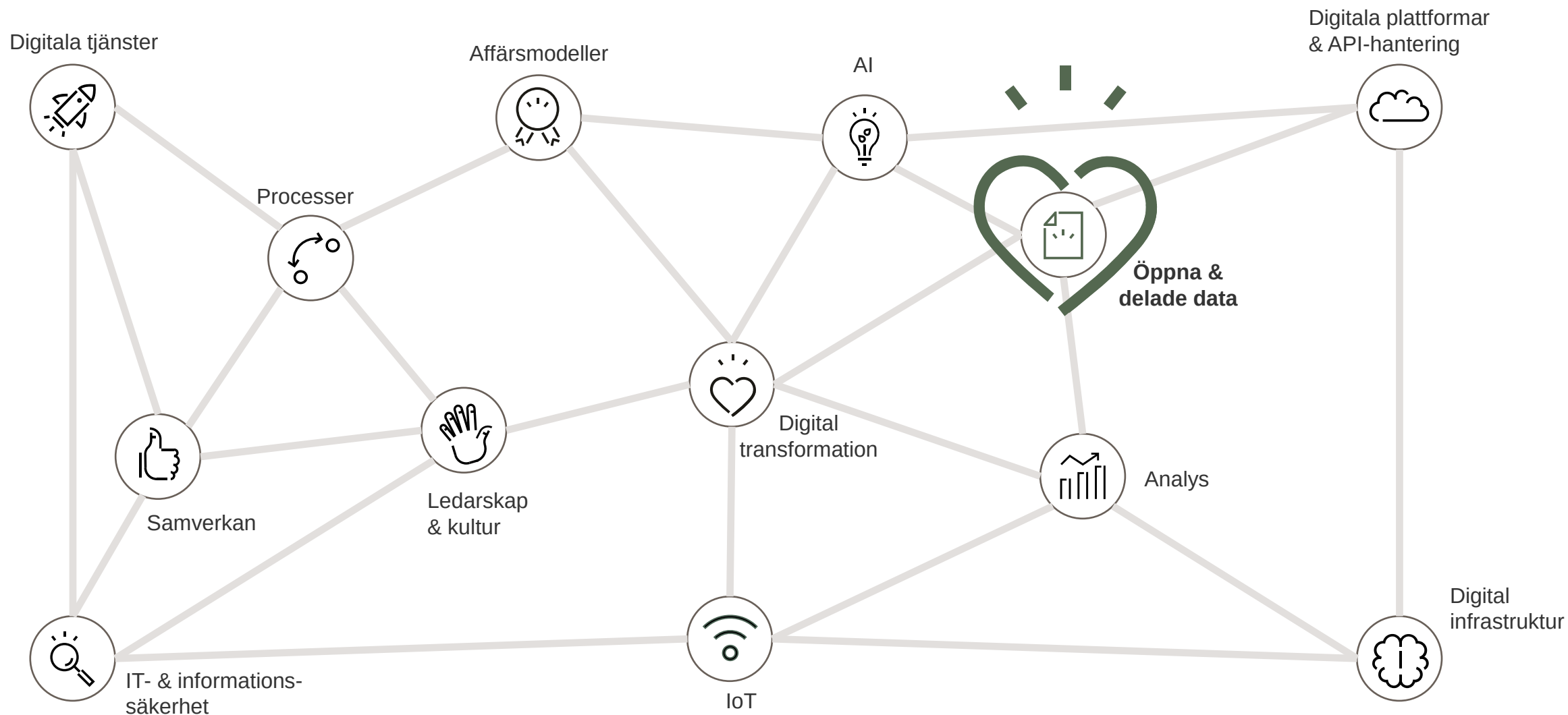
Lediga parkeringsplatser
för rörelsehindrade?

Jag kan se om
parkeringsplatser för
rörelsehindrade är lediga
eller upptagna.

Ställ din fråga här

Det smarta samhället kräver samspel mellan teknik och människor, utan att tappa fokus på hållbarhet

Sverige och öppna data i en internationell kontext

World Digital Competitiveness

2.

8.

Global Open data Index

Sverige och öppna data i en internationell kontext

World Digital Competitiveness

2.

2019

32.

OURdata Index

Introduktion av dataverkstaden

- Dataverkstaden ska stödja och driva på publiceringen av öppna och delade data hos regioner och kommuner
- Projektid 220101-231231
- Koordinerande projektpart och upphandlande myndighet är Västra Götalandsregionen
- Tagit fram lista specifikationer för särskilt viktiga datamängder – topp 100-lista

Vad den nya datalagen kommer innebära?

- Lagen träder i kraft 1 augusti 2022
- **Lagen riktar sig främst mot myndigheter och offentliga företag** – men är en viljeriktning mot Sverige ska bli bäst på digitalisering
- **Lagen ger inte rätt till tillgång till data, utan reglerar hur tillgängliggörande ska ske i första hand**
- Information som lämnas ut efter en begäran ska i första hand tillhandahållas elektroniskt
- Myndigheter och offentliga företag uppmuntras att kontinuerligt publicera digital information på eget initiativ om det inte är olämpligt från ett sekretess- och säkerhetsperspektiv
- Det finns krav på en central förteckning över data som myndigheten gjort tillgängliga eller sökbara för vidareutnyttjande
- Utredningen förordar avgiftsfrihet men självkostnad är accepterat. Det blir svårare att bevilja exklusiva rättigheter
- **På kort sikt har lagen ingen direkt påverkan på kommuner men på lång sikt behöver vi ha förmågan att dela och hämta data digitalt då myndigheter och offentliga företag kommer ställa de kraven**
- Mer om nya datalagen på [Digg forum den 8e nov](#)

Nationell datastrategi

1. **Ökad tillgång till data**

Mål 2023 – ska det finnas delade data för att möta prioriterade samhällsutmaningar samt inom en majoritet av de dataområden som definieras i EU:s datastrategi

2. **Öppen och kontrollerad datadelning**

Mål 2023 – Statliga myndigheter och statliga företag har en god förmåga att dela data både på ett öppet och kontrollerat sätt. Svenska företag har en god förmåga att dela data och är delaktiga i utvecklingen av och kan utnyttja de uppbyggda datamarknaderna

3. **Samverkan och kultur**

Mål 2023 – Samverkan mellan offentliga och privata aktörer är organiserad i en arena så att ett institutionellt lärande säkras och en kulturförändring kommer till stånd där data betraktas som en strategisk resurs

4. **Styrning, reglering och uppföljning**

Mål 2023 – Regeringen har en förmåga att på nationell nivå tvärsektoriellt och löpande följa upp tillgången till och användningen av data för att kunna utveckla relevant styrning och policy på området

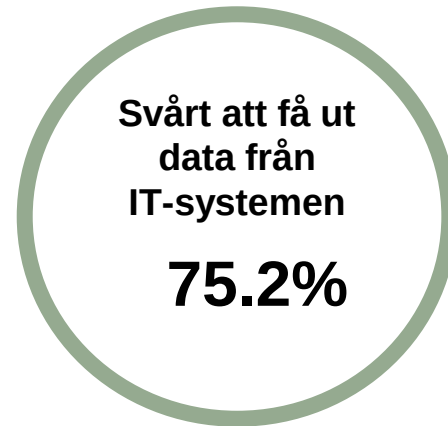
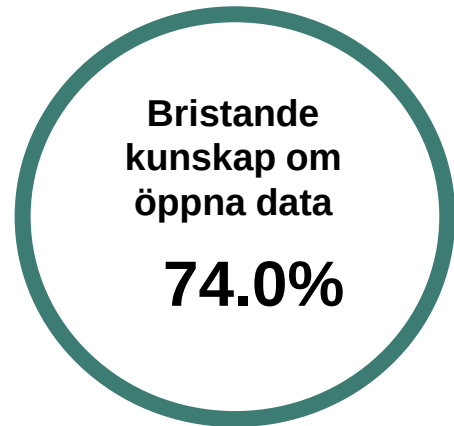
5. **Forskning, utveckling och kompetens**

Mål 2025 – Sverige är ett attraktivt land för forskning, innovation, test- och demoverksamhet samt utveckling på AI- och dataområdet och det finns möjligheter att testa och rekommendera användning av standarder, specifikationer och modeller för datadelning inom ramen för testbäddar, labb etc

6. **EU och internationellt samarbete**

Mål 2025: Sverige agerar aktivt inom ramen för det internationella samarbetet för datadelning och betraktas som en pålitlig och ledande partner inom området datadelning samt deltar aktivt i uppbyggandet av den inre marknaden för data

Utmaningarna är flera – vilket hindrar publicerandet av öppna data i Sverige!

Vilka är särskilt värdefulla datamängder?

Dataområden:

- MOBILITET
- ENERGI
- AVFALL
- UTSLÄPP
- STADSPLANERING
- HÄLSA
- LIVSMEDEL
- BESÖKSNÄRINGEN
- REKREATION
- TRANSPARENS
- KULTUR
- SKOLA

Förstudien

Region
Örebro län

Region
Västmanland

REGION
SÖRMLAND

Region Uppsala

Region
Östergötland

Publicering av öppna data i ÖMS-kommunerna år 2021

Publicerade datamängder

Län	Antal kommuner i länet	Publicerar öppna data	Endast Kolada	2-5	6-10	20<
Sörmland	9	5	4	1		
Västmanland	10	8	8			
Uppsala	8	6	5			1
Örebro	12	8	7		1	
Östergötland	13	N/A	N/A			
Totalt	52	27	24	1	1	1

Tillsammans är vi starkare!

Flera kommuner spridda i våra län som redan kommit igång.

Ta vara på styrkan i ÖMS (52 kommuner och 5 regioner)

Stark vilja att stärka vår ÖMS-samverkan.

Momentum att haka på den nationella dataverkstaden.

En kunskapshöjande satsning med tre mål:

1. Skapa förståelse för möjligheterna med öppna och delade data
2. Öka förmåga att skapa och tillgängliggöra öppna och delade data hos regioner och kommuner inom Östra Mellansverige
3. Stärka samverkan kring öppna och delade data inom Östra Mellansverige

Tid: juni 2022 - maj 2023

Som del i förstudien ska även fortsättningsprojekt planeras för.

Kopplingar till andra initiativ

- Projektet Nationella dataverkstaden
 - Den nationella dataverkstaden för regional och kommunal datadelning syftar till att stödja och driva på arbetet med att tillgängliggöra och använda öppna och delade data från regional och kommunal sektor.
- Projektet Data som strategisk resurs för besöksnäringens affärsutveckling
 - Projektet ska öka konkurrenskraft och tillväxt i Östra Mellansveriges (ÖMS) besöksnäring genom att använda data och analys som strategisk resurs.
- Projektet Smart city lab
 - Målet för projektet är att öka förmågan att dela på data inom en stad samt att flytta data-drivna tjänster mellan städer
- Och många fler regionala utvecklingsprojekt...

Planerade temaspår

- Introduktion till förstudien och öppna data - 18 oktober
- Samhällsplanering - 8 november
- Besöksnäringen - 15 november

... Fler kommer att tillkomma i takt med kartläggning av behov

Kommunernas och regionernas deltagande är utifrån behov

Utbildningar genom Dataverkstan och DIGG

- Öppen leverantörsreskontra - 20 oktober
- Särskilt viktiga datamängder - 25 oktober
- Nya rekommendationer för upphandling av data - DIGG Forum 8 nov
- Datalagen - DIGG Forum 8 nov
- Informationssäkerhet och öppna data - 24 november
- [Dataverkstaden arrangerar webinarier hösten 2022 - Dataverkstad \(vgregion.se\)](#)
- [DIGG Forum | DIGG](#)

Sammanställning av planerade utbildningar

• Introduktion till förstudien och öppna data	18 oktober	kl 11.00 - 12.00 (ÖMS)
• Öppen leverantörsreskontra	20 oktober	kl 10.00 - 10.50 (NDV)
• Särskilt viktiga datamängder	25 oktober	kl 10.00 - 10.50 (NDV)
• Nya rekommendationer för upphandling av data	8 november	kl 10.00 - 10.45 (DIGG)
• Öppna data för Samhällsplanering	8 november	kl 11.00 - 12.00 (ÖMS)
• Datalagen	8 november	kl 13.00 - 13.45 (DIGG)
• Öppna data för besöksnäringen	15 november	kl 11.00 - 12.00 (ÖMS)
• Informationssäkerhet och öppna data	24 november	kl 10.00 - 10.50 (NDV)
-
- [Dataverkstaden arrangerar webinarier hösten 2022 - Dataverkstad \(vgregion.se\)](#)
 - [DIGG Forum | DIGG](#)
 - [Öppna data | Region Sörmland \(utvecklasormland.se\)](#)

Mer information löpande på vår hemsida

Start / Om regional utveckling / **Öppna data**

Öppna data för Östra Mellansverige

Just nu pågår en förstudie i syfte att stärka samverkan och öka kunskapen och förmåga kring öppna och delade data inom Östra Mellansverige (ÖMS). Uppdraget heter Öppna Mellansverige.

Förstudien genomförs under juni 2022 – maj 2023 och syftar till att öka kunskap och förmåga samt stärka samverkan inom öppna data för kommuner och regioner inom Östra Mellansverige (Sörmlands län, Uppsala län, Västmanlands län, Örebro län och Östergötlands län).

Hitta på sidan ^

Syfte och mål

Arbetsätt

Om öppna data

Syfte och mål

- Skapa förståelse för våra aktörers behov av ökad förmåga att skapa och tillgängliggöra öppna data.
- Stärka samverkan kring öppna data i Östra Mellansverige.
- Skriva en plan för ett fortsättningsprojekt och söka extern finansiering. Projektstart våren 2023.

Arbetsätt

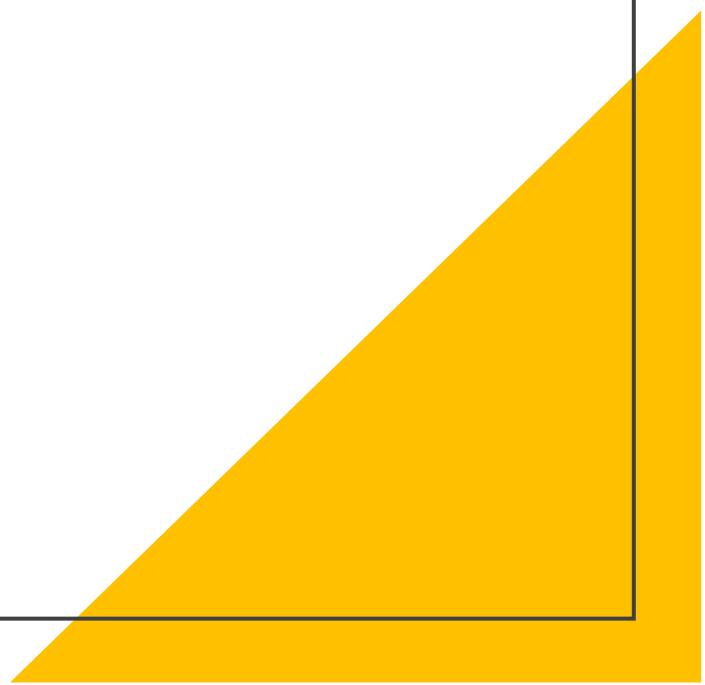
Genom förstudien kommer det att erbjudas temabaserade digitala träffar för olika målgrupper inom kommuner och regioner i syfte att höja kunskap och förmåga kring öppna data. Insamling av behov från kommuner och regioner kommer primärt att ske via enkät (genom nationella dataverkstan), intervjuer samt diskussioner under workshops. All medverkan i förstudien är frivillig och utifrån behov. Öppna mellansverige har ett tätt samarbete med den Nationella Dataverkstan.

[Öppna data | Region Sörmland \(utvecklasormland.se\)](https://utvecklasormland.se)

Vi vill gärna ha er feedback och input!

Gå in på [Menti.com](https://menti.com/59610375) kod 5961 0375

Frågor?

Regionala kontaktuppgifter

Förstudiens samordnare:	Cathrine Lundholm, Cathrine.Lundholm@regionsormland.se
Region Sörmland:	Johan Isacsson, regional digitaliseringskoordinator, joan.isacsson@regionsormland.se .
Region Uppsala:	Lucia Bender, utvecklingsstrateg samhällets digitalisering, lucia.forsman.bender@region uppsala.se .
Region Västmanland:	Ann-Margreth Hammar, utvecklingsstrateg digitalisering, ann-margreth.hammar@regionvastmanland.se .
Region Örebro län:	Sandra Spjuth, regional digitaliseringskoordinator, sandra.spjuth@regionorebrolan.se .
Region Östergötland:	Niklas Tideklev, strateg innovation och näringslivsutveckling, niklas.tideklev@regionostergotland.se .